II. évfolyam. Szászváros, 1914. május 10. 19. szám.

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak: Az évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor. Félévre — — — 4 „ | Egyes szám ára — — 16 fill. Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly. Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t. — Megjelenik minden vasárnap. —

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A hazai ipar pártolása.

Ha végig lapozzuk a statisztikai hivatal évről-évre megjelenő kiadványait, szomoruan tapasztaljuk, hogy tengernyi pénzt adunk ipari termékekért a külföldnek. Megdöbbentő számadatok mutatják, hogy Magyarország e téren menynyire vazallusa a külföldnek s különösen Ausztriának. Milliókat és milliókat dobunk hanyag előkelőséggel a külföldnek ipari termékekért, mialatt itthon a munkanélküliség és kivándorlás ijesztő mérveket öltve, csendesen végzi nemzetsorvasztó munkáját.

Lehetetlen ilyenkor elhallgatni azt, hogy mindezen bajoknak első sorban a magyar társadalom összességének nemtörődömsége az oka. Különösen felháborító az, hogy olyan ipari termékekért is, amiket itthon is éppen olyan jó minőségben állitanak elő, mint egyebütt, milliókat juttatunk a külföldnek. A hazai iparnak annyiszor hangoztatott pártfogása ideig-óráig tartó szalmalángja annak a tüznek, amely annak idején a tulipán jegyben indult meg. Sajnos, de való, hogy a magyar társadalom még ma sem tud e téren nagyobb és sikeresebb tevékenységet kifejteni.

Legfőbb ideje volna, hogy egy országos mozgalom indittassék meg a hazai ipar pártolásának gyakorlati téren leendő megvalósitására. A szóval és irásban való agitációk nyomán történt felbuzdulások rendszerint hamar lelohadtak s az ily irányban tett igéretek és fogadalmak gyorsan feledésbe mentek. Pedig ez a kérdés van olyan fontos, hogy vele az ország kormányzó férfiai is komolyan foglalkozzanak.

Elsősorban azonban magának a magyar társadalomnak kell átalakulnia s harcosává válni a honi ipar támogatásának.

A családban, az iskolában s általában minden társadalmi szervezetben arra kell törekedni, hogy a honi ipar pártolásának mindenkit megnyerjünk. Meg kell győznünk mindenkit, aki e hazában élni akar, hogy a külföldre guritott milliók csengése a mi élhetetlenségünket, a mi maradiságunkat kürtölik világgá.

Ruházatunk, házi eszközeink, elsőrangu szükségleteink javarésze külföld terméke, holott azokat itthon is előállitják. Gyapju szövetekért horribilis összeget fizetünk a külföldnek, holott gyapjutermelésünk hires és elsőrangu. Száz és száz ipari termékünk külföldön kelendőbb mint itthon. Ez is csak azt igazolja, hogy a magyar társadalom a honi ipartermék iránt megmagyarázhatatlan ellenszenvvel viseltetik.

Igyekezzünk tehát levetni ezt a közönyt és ellenszenvet s hassunk oda, hogy mindenki megértse a honi ipar pártolásának nagy horderejét s akkor megszünik a munkanélküliség, csökkeni fog a kivándorlás és a nyomor.

A népek, nemzetek versenyében pedig csak ugy tudunk megállani, ha iparunk fejlődését minden erőnkkel előmozditjuk. Bevásárlásainknál ügyeljünk s az elsőbbséget mindig a hazai iparcikknek adjuk meg. Falvakban a tanitók, a papok e téren eredményes munkát végezhetnének. Ugyszintén a középiskolák tanárainak fontos feladat jut a honiipar pártolásának és terjesztésének munkájában.

Annyi csapás és gazdasági válság után igazán kétszeres erővel kell pótolnunk a veszteségeket s erre nézve igazán az egyik legjobb és legsikeresebb mód: a hazai ipar pártolása!

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

A mult.

(Elbeszélés).

Irta: **Gyarmati Ferenc.**

I.

Langyos tavaszi éjszaka volt. Odakünn halkan zümmögött a permetező eső és a szelid tavaszi szellő nedves illatok százait sóhajtotta bele az ébredő természetbe. Valahonnan, nagyon messziről egy éjjeli mulató zenéje vergődött át a gyönyörü éjszakán . . . aztán ujra lecsendesedett minden . . .

Körösmezei László, egy előkelő fővárosi napilap szerkesztője egyedül ült a szobájában és mélyen belebámult a szivarja kék füstjébe. Fáradt szemei különös fényben ragyogtak és látszott rajta, hogy valamin gondolkozik. Kuszált, sürü haja csaknem egészen elfedte széles homlokát, kissé duzzadt, de sápadt arca olykor idegesen rángatódzott és vértelen ajkain egy gyenge mosoly futott keresztül. Az asztalon segitségért kiáltó rendetlenség uralkodott, maga a szoba azonban, melynek falait nehány eredeti olajfestmény diszitette, kifogástalan, sőt igen izléses volt. A zöld ernyős asztali villanylámpa kacér fénye lopva szürődött szét a csendes szobában és sötét árnyakat szórt szét a szönyeges padlózat széles felületén.

Körösmezei letette a tollat és csontos kezével végigsimitotta a forró homlokát, aztán egy nagyot ásitott és felállott a széles karosszékből.

E pillanatban lassan, óvatosan felnyilt a szoba ajtaja és egy kibontott haju nőalak lépett be a szerkesztő szobájába — a felesége.

Az ujságiró, akit kissé meglepett ez a különös éjszakai látogatás, zavart mosollyal sietett fiatal felesége felé, aki lesütött szemekkel állt az ajtóban.

— Mi az szivem, talán bántott valaki — kérdezte fátyolozott hangon és megcsókolta az asszony hófehér homlokát.

Az asszony lassan felemelte kis fejét, aztán hirtelen átkarolta az ujságiró izmos nyakát.

— Nem — mondta boldog nevetéssel és rózsás arcát odaszoritotta a férje sápadt arcához — senki sem bántott, de tudtam, hogy te dolgozol és . . . és kissé nyugtalan voltam.

De a férfi érezte, hogy az asszony nem ezt akarta mondani.

— Nem-i-gaz — mondta gyöngéd mosolylyal a férfi — nem-i-gaz . . .

— Nem hiszel nekem — kérdezte tetetett komolysággal az asszony.

— Nem — kötödött, szinte gyerekes naivsággal az ujságiró.

— Te raffinált kis hamis, jere bevallom hát neked őszintén, hogy miért jöttem — és kis kezeivel odavonszolta Körösmezeit az asztalhoz. Egy gyengéd mozdulattal leültette a székre, aztán mint egy pajkos leány az ölébe szökött és ujra átkarolta a nyakát. Kibontott, fekete haja tömött fürtökben hullott fehér pongyolájára, mely ápolt testét takarta és tiszta kék szemeit, melyekben valami nyugtalan vágy vibrált, belemélyesztette a férfi nagy, fénytelen szemeibe.

— A tegnap megigérted, hogy ma elmeséled a multat, a te multadat, melyet még most is annyira szeretsz . . . Vártalak, de nem jöttél. Elfogott az unalom és nagyon egyedül éreztem magam . . . aztán hirtelen nyugtalan zsibongás szaladt át a szivemen... magamra vettem a pongyolát és most itt vagyok . . .

— De késő van már édesem — mentegetődzött Körösmezei.

— Én nem vagyok fáradt . . . meséld el.

És a hangjából kiérzett a könyörgés vergődő ereje.

Az ujságiró egy percig belebámult a levegőbe. Emlékezetében felujult a mult ezer emléke, szépsége és sápadt lelkéről egy boldog mosoly csókolta le a fáradtságot.

— Tizennyolc éves voltam, mikor elhagytam a szülői házat — kezdte a férfi és bozontos fejét ráhajtotta az asszony keskeny kis

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Városi ügyek.

A képviselőtestület folytatólagos közgyülése.

(Nincs pótadó).

E hónap 4-én végre sikerült a képviselőtestületnek megállapodni a f. évi költségvetésben. A kiküldött bizottság megértette a képviselet többségének hivószavát s piros ceruzájával oly alapos érvágást hajtott végre a javasolt előirányzaton, hogy annak vérvesztéstől sápadt és vánnyadt arcán gyönyörüséggel legeltette szemét a városatyák legnagyobb része, megint alkalma lévén kijelenteni, hogy ha a városnak nincsen arra pénze, hogy a lakosságot ellássa a közbiztonság, közegészség és kultura követelte dolgokkal, hát ő bizony nem bánja, de magának nem szerzi be azt, inkább vár addig, amig a városnak lesz pénze. Egy nehány főbb ilyen dologra mutatunk rá. A tanács azt hitte, a hidak javitása igényel mintegy 5000 koronát, a bizottság meggyőződött arról, pedig nem is látta természetben, hogy meg lehet azt csinálni 3 ezer koronáért. A közkutak javitása, használhatatlan szerkezetük kicserélése sem kerül 1600 koronába, mint a tanács vélte, elég arra 600 korona. A város tisztántartásával sem szabad elkényeztetni a közönséget, ott is lecsiptek a kért 1000 koronából 500-at. Az állatok is elégedjenek meg kevesebb étellel, 1800 korona helyett elég erre 400. Nem kell sokat hurbolni a kocsikat, lovakat, szerszámjavitásra, patkolásra, gyógykezelésre a kért 2000 koronának fele is elég lesz. Igaz, hogy elhatározták két vastartányos ürülékkihordó kocsiberendezést, de olcsóbban tessék azt beszerezni, nem engedélyeztek anynyit, amennyit kértek; — szegényház, ipariszakiskola, tüzoltóság — csinálja meg a város, ha kell nekünk, a képviselet bizony nem adott rá semmit.

Igy ment ez végig, mig aztán nemcsak, hogy elég volt a város bevétele a kiadások fedezésére, hanem még maradt is 12475 K 85 fill. fölösleg. És alig fejezte be a bizottság előadója előterjesztését, felállott dr. Muntean Aurél és inditványozta, fogadják el a bizottság tervezetét teljességében, minden további, részleges tárgyalás nélkül.

Megjegyezte ugyan dr. Kristóf György, hogy ennek az a látszata volna, mintha semmi a világon nem érdekelné a képviselőtestületet egyéb, csak az, nehogy hozzá kelljen járulnia valamivel a közszükséglet fedezéséhez, ennek elkerülése végett, de annak komoly szükségességéről is meg lévén győződve, inditványozta, vegyék tételről-tételre tárgyalás alá a költségvetést. Miután azonban Vlád Miklós megerősitette azt, aminek feltevését perhorreszkálta dr. Kristóf, mondván, hogy igenis csak a pótadó elkerülése volt a többség célja, a közgyülés nagy többséggel viszszautasitott minden argumentációt s a költségvetést a bizottság módositásával en bloc fogadta el.

Még egy pár napirenden kivüli kisebb fontosságu ügyet elintézve szét is oszlott a közgyülés.

* * *

A pótadó réme tehát ujra letünt, hogy majd annak idején kétszeres erővel törjön közénk. A kiadási tételek apasztásával még felesleg is van. Ez szép, de vajjon a bevételi tételek összegei tényleg be fognak-e folyni ez évben? Az eddigi tapasztalat az ellenkezőről tett tanuságot. Már pedig — ha a bevételek nem folynak be — jövőre ujra előáll a pótadó kérdése.

A „Szászvárosi Ipartestület" közgyülése.

A szászvárosi Ipartestület f. hó 3-án tartotta meg rendes évi közgyülését a Transsylvania szállóban az iparosság nagy részvéte mellett, a legpéldásabb rendben.

A gyülésen részt vettek mint vezetők: Szász Sándor városi tanácsos, mint iparhatósági biztos, Ábrahám Albert elnök, Kiss Károly titkár és az előljáróság tagjai közül Molnár János, Farkas Jakab, Mártin Demeter pénztárnok, Procinkievicz Jenő, Schmidt Arthur, Solymossy Gyula, Sponor Péter, Gravenhorst Gyula, Carpenisán Simon és Csech Alajos v. tagok.

A gyülés többféle ipari ügyek elintézése között felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez a betegsegélyző törvény revíziója és iparos nyugdijtörvény megalkotása tárgyában. A betegsegélyző törvény speciális alapkérdése az, hogy a kisiparra tartozó munkásbiztositás adminisztrátiv része az ipartestületek kezébe visszaadassék.

Ezenkivül határozat hozatott a kontáriparok üldözése és a patkoló tanfolyamot végzett kovács iparosok azon panaszának orvoslására nézve, hogy lóvasalást csak ilyen tanfolyamot végzett és bizonyitvánnyal ellátott iparosok végezhetnek.

Diák-sport.

Verőfényes, szép vasárnap délután folyt le az uj tornakör versenye. Csekély számu nézőközönség jelenlétében szólalt meg a birói sip, hogy pályára szólitsa a küzdő feleket. Tartalmas, szép játék után győzte le a piros dresszes füles csapat a fehéret csekély goal különbséggel 3:2-re. A pirosak legjobb embere Szigyártó Gyula, a fehéreké Kádár Z.

Majd a diákzene huzta a szebbnél szebb magyarnótákat s indulókat.

Szünet végével megkezdődött a football. A pályát gyönyörü játékával a fehércsapat uralja; remek helyzetekből adják be 7 goaljukat mire csak 2-vel birt válaszolni a piros. A fehéreknél a három belsőcsatár játéka kifogástalan, a pirosoknál két hátvéd volt jó. Biró: Nagy Miklós.

Csekély közönség jelenlétét, talán a magas helyárak okozták s igy a helyárakat megszüntették; a fizetést tetszésére bizzák a nagyérdemü közönségnek. Május 10-én uj mérkőzés lesz, a rendezőség tömeges látogatásért esedezik.

Dzső.

1914. április időjárása.

Légnyomás. Általában a magas légnyomás jellemzi e hónapot. 21 napon át az átlagoson (141 mm) felül mutatott a barometer. Alacsonyabb légnyomás az első héten mutatkozott, de ez már 10-én 744-re emelkedik s a további napokon sohasem száll alább 740·9-nél. Havi közép 743·4 (tavaly 738·9!)

Hőmérséklet. Az első tiznap nagyon

---

vállára. Az édesanyám halála után egyedül maradtam az apámmal. Ott laktunk ketten egy körösparti, zsindelytetős kis házban, amely szerényen huzódott meg a városvégi házak tömött sorai között. Nyugalmas, édes csendjébe nem nevetett bele az élet gondtalan derüje . . . csak szomoru mosolyt és lemondó bánatot sirtak vissza a megkopott, szürke falak . . . Én akkor hatodik gimnázista voltam. De a tanulás nem igen ment... inkább olvasással és irással töltöttem az időmet. A helyi lap egy alkalommal le is közölte egyik novellámat. Persze névtelenül. A vizsga után egy héttel azonban az édesapám — aki a szomszédos faluban épült fűrészmalom munkavezetője volt — vacsora után igy szólt hozzám: fiam, én beteges ember vagyok, napról-napra gyengülök, nagyon jól tudod, hogy soha semmit sem vontam meg tőled és mindig azon voltam, hogy gondtalanná és boldoggá tegyem a fiatalságodat. De az élet sokkal mostohább, mint hittem volna . . .

— Miért apám? — kérdeztem szinte naivan és ránéztem az édesapámra.

— Mert nyomorultnak és önmegtagadónak szülte az embert — felelte kissé emelkedett hangon és láttam rajta, hogy erősen küzd a lelke nyugalmával. Nem értettem, hogy mit akart ezzel mondani . . . de ő nem világositott fel. Két nap mulva aztán mindent megértettem: az apám megszökött egy fiatal leánnyal. És azóta nyoma veszett . . . Egyedül maradtam most már, egészen egyedül — de nem sokáig. Lemondtam az iskoláról, lassanként eladogattam a butorainkat és feljöttem ide, Budapestre. Mikor beléptem a nyüzsgő embertömeg közé, ugy éreztem, hogy én vagyok az egyedüli, akit már senkisem szeret és akit már nem nevez fiának az élet. Félénken, szinte reszketve mentem végig a széles utcákon kis csomaggal a honom alatt, melyben nehány könyvet hoztam magammal. Nem nézett rám senki, szótlanul, egyetlen tekintet nélkül siettek el mellettem az emberek. Utcáról-utcára mentem, mindig csak egyedül, szótlanul, szomoruan . . . Dél felé járhatott már az idő, amikor egy sápadt arcu, vézna kis fiu állitott meg az egyik utcasarkon. Hona alatt egy nagy csomó ujságot szorongatott. Egy lapot nyujtott felém és kért, hogy vegyem meg. Megvettem. Megköszönte a pénzt és boldogan futott tovább a népes utcán. Utána néztem, amig eltünt a messzeségben. Aztán tovább mentem és ugy éreztem, hogy ennek a gyermeknek a boldogsága némileg engem is megvigasztalt, felbátoritott. Az első gondolatom az volt, hogy valami irnoki állást keresek magamnak, de ez a tervem csakhamar megváltozott, amikor egy hatalmas, zsongó épület előtt állottam, melyből sürü egymásutánban jöttek ki többnyire nagyhaju, gondozatlan külsejü emberek. Az épület homlokzatán öles betükből ez a felirás állott „A nép joga" szerkesztősége. Szemem elé emeltem a honom alá gyürt ujságot, melyre vastag, kacskaringos betükkel ugyanaz a cim volt nyomva. E pillanatban egy idősebb, már őszbevegyült haju ember lépett ki az épület cifra kapuján. A lap kiadója volt. Elszánt bátorsággal és hirtelen elhatározással a szivemben odaléptem eléje és megemeltem a kalapomat. Megállott és lenézett reám.

— Na mi az kis fiam — mondta fáradt hangon és vállamra tette a kezét.

— Rikkancs szeretnék lenni — mondtam olyan hangon, amelyből kiérzett az életem minden szomorusága.

Ugy látszik ő is megérezte ezt, mert szeretettel simogatta meg az arcomat és meleg hangon igy szólt hozzám:

— Várj fiacskám, amig visszajövök és akkor megbeszéljük ketten a dolgot. — Azzal elment. Egy biztató mosoly lopta be magat a szivembe és szinte jókedvüen jártam föl s alá a nagy épület előtt. Délután két órakor csakugyan visszajött. Felvitt magával az ő szobájába, amely tágas és előkelő volt és ott sok mindent kérdezett tőlem. Én bizal-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

változó hőmérsékletet mutat. Szeszélyes áprilisi idő. 10—15-ig elég meleg sőt emelkedő, de a hó közepén beállott esős napok után a hőmérsék ujra szállott, hidegebb lett már az első napokban. Ettől kezdve ismét enyhe.

Havi közép 11·1C° (tavaly 10·1) tehát egy egész fokkal magasabb az idei ápr. hőmérséglete mint a mult évi.

Nedvesség. A hónap első tiz napjának változó jellege itt is kifejezésre jut. 9-én hullott bővebb csapadék 16·2 mm. Ezután derült és szárazabb napok következnek, mig a hó derekán 3 napon át 15 mm. és esőben van részünk. Ezután végig száraz marad áprilisünk; gazda közönségünk vágyva-vágyik a kiadós lassu tavaszi eső után; a kimunkált felső talaj egész száraz. Sajnos reménykedésünk alig válik valóra, mert csak 26-án és 30-án kapunk összesen alig 1·2 mm. esőcskét.

A havi összes csapadék 36·8 mm. (tavaly 29·5. A levegő nedvesség tartama százalékban 71, tavaly 69. N. Ö.

A lutheránus püspök Szászvároson.

D. Dr. Teutsch Frigyes az erdélyrészi lutheránusok püspöke f. hó 18-án kiséretével városunkba jön az itteni, valamint a romoszi luth. egyház és iskola megvizsgálására.

A helybeli evangelikus egyház presbyteriuma a püspök fogadtatásának sorrendjére nézve a közetkező értesitést bocsátotta ki:

Május 18-án, hétfőn d. u. 4½ órakor lesz az érkező püspöknek és kiséretének fogadása az állomáson, bevonulás harangszó mellett. A diszkaputól az evang. lelkész lakásáig sorfalat áll a lakosság. 6 órakor a küldöttségek fogadása a lelkészi lakásban. Este 8 órakor a Transsylvania-szállóban közös vacsora, amelyen a presbyterium és különböző városi egyesületek részt vesznek.

Május 19-én, kedden, d. e. 9½ órakor disz istentisztelet.

Déli 1 órakor diszebéd a Transsylvania-szállóban. Ezen ebédre jelentkezni lehet Graef János bankigazgatónál. Délután 5 órakor a templomban beszédet intéz a püspök a „Frauenverein" tagjaihoz és az evang. ifjusághoz.

Május 20-án, szerdán iskola és vagyoni ügyek vizsgálata.

Május 21-én csütörtökön d. e. 7½ órakor a püspök és kisérete Romoszra indulnak, ahol szintén ünnepélyes fogadtatás lesz.

NAPI HIREK.

Az élet egy pár röpke perc.

Az élet egy pár röpke perc
S utána egy öröklét a halál,
És bármi nagy, mit tenni mersz,
Előbb-utóbb ugy is reád talál.

Panaszra hát ne lelj okot
S lelked a kétségben ne vesszen el,
Övezze rózsa homlokod,
S őrülj, vigadj, amig időd letel!

Páljános Károly.

— **Kinevezések.** A király Foris Béla dévai törvényszéki birónak az itélőtáblabirói cimet és jelleget adományozta. — A pénzügyminiszter Schlesinger Lipot dévai pénzügyöri irodatisztet, jelen állomás helyén való meghagyása mellett a X. fizetési osztályba nevezte ki.

— **Előlépés.** Őfelsége Haupt Frigyes nagyszebeni kir. törvényszéki birónak az itélőtáblai birói cimet és jelleget adományozta.

— **Hivatalvizsgálat.** Bigner József kir. ügyész e hó 4—5-én szemlét tartott az algyógyi kir. járásbiróságnál a felügyelete alá eső ügyek felett. A kir. ügyész urral jelen volt a dévai kir. törvényszék elnöke, őméltósága is. Minden legjobb rendben találtatott.

— **Eljegyzés.** Riedwald Vilmos petrozsényi vendéglős f. hó 4-én jegyezte el Bokody Károly helybeli közismert iparos leányát, Zsuzsánnát.

— **Az orsz. ref. Tanáregylet** f. évi junius hó 3—4. napjain tartja tisztujitással egybekötött rendes évi közgyülést Debrecenben. Ez alkalommal lesz a debreceni református főgimnázium mintaszerü szép épületének ünnepélyes felavbtása is.

— **Gyászhir.** Mayer János Kún-kollegiumi tanárt szomoru csapás érte: édes anyja életének 78-ik évében Szászvároson f. hó 5-ikén meghalt. Temetése f. hó 7-én ment végbe általános részvét mellett. A család a következő gyászjelentéssel tudatta a szomoru hirt. Alólirottak a legmélyebb fájdalommal tudatjuk, hogy a hü feleség, a legjobb és legszeretőbb anya, nagyanya, testvér és rokon néhai Mayer János özvegye, másodszor férjezett Hajdó Péterné szül. Szenterzsébeti Szakáts Juliánna 1914. évi május hó 5-én délelőtt 8 órakor, életének 78-ik évében csendesen elhunyt. Kegyelemnek és szeretetnek jó Istene, neveddel ébredett és hajtotta utoljára is nyugalomra fejét, drága halottunk. Szeresd őt, légy sok nehéz munkában, imádásodban, sok szenvedésben megnemesedett önzetlen drága lelkével, légy velünk . . . F. hó 7-én, délután 5 órakor kisérjük Hegy-utca 29. sz. gyászházról, ref. anyaszentegyházunk szertartása szerint örök pihenőre. Szászváros, 1914. május hó 6-án. Leányai: Özv. Szabó Józsefné szül. Majer Rózsa, Kiss Gyuláné szül. Majer Zsuzsika. Veje: Kiss Gyula. Testvérei: özv. Beke Istvánné. Szenterzsébeti Szakáts Zsuzsánna, Szakáts József, Szakáts Péter. Fia: Mayer János és felesége Dósa Aranka. Unokái: Mayer János, Mayer Aranka, Mayer Dénes, Mayer László, Mayer Pista, Mayer Kálmán, Mayer Jóska, Szabó Iluska, Kiss Iluska, Kiss Gyula, Kiss Margit, Kiss Béla. Férje: Hajdó Péter és gyermekei.

— **Vallástanitás.** A szászvárosi izraelita vallást a gimnáziumi, polgári és elemi iskolai mindkét nembeli tanuló ifjuságnak — addig, amig a helybeli rabbi állást betöltik — dr. Steiner Vilmos hátszegi főrabbi tanitja. A főrabbi e célból a hét minden szerdáján városunkban időzik.

— **Uj rendőrbiztos.** Vulkánból jelentik, hogy a község képviselőtestülete harminckét pályázó közül egyhangulag Holczer Jenőt választotta meg rendőrbiztossá.

— **Rákóczy ünnepély.** Petrozsényből jelentik, hogy ott május 17-én a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. kaszinójában Rákóczy ünnepet rendeznek, hogy ezzel is tiltakozzanak Szekfü Gyula udvari levéltári fogalmazónak Rákóczy emlékét sértő könyve ellen.

---

masan elmondtam neki mindent és ő őszintén sajnált engemet.

— Másnap délelőtt már állásban voltam. Ott futottam én is egy csomó ujsággal az utcákon a többi fiukkal, de este, mikor mindenki hazament az édes otthonba, a puha meleg ágyba, én ott maradtam egyedül az olomszagu nyomdában és elhasznált papirdarabokból készült vánkosra hajtottam le a fejemet . . . És mégis boldognak éreztem magam, mert a közelükben lehettem azoknak az embereknek, akiket annyira szerettem és becsültem.

Nehezen éltem, sokat szenvedtem és nélkülöztem, de az a kenyér, amit megszereztem — az becsületes volt.

— Igy telt el két hosszu esztendő és engem egyre jobban vonzott az irás müvészete. Egy vasárnap délután aztán hirtelen betoppant hozzám a nyomdába a lap szerkesztője, egy sovány horihorgas és sápadt fiatalember.

— Hallottam, hogy te irni is szoktál, Laci — mondta — és kutató tekintetével végigszaladt rajtam. Én egy szedőszekrény mellett állva éppen egy novellát fejeztem be.

— Igen, szoktam szerkesztő ur — felelkissé félszeg hangon. Elkérte tőlem a kéziratot és elment. Csak ennyit szólt vissza az ajtóból:

— Holnap majd jere el érte.

— A szerkesztő meg volt elégedve velem és biztatott, hogy csak irjak. Megfogadtam a tanácsát és minden szabad időmet az irásnak szeuteltem. Egy év mulva aztán megvalósult a legszebb álmom, beteljesedett a legforróbb vágyam: a lap munkatársa lettem és mindenki szeretett, becsült és egy kicsit sajnált is.

Az asszony szemeiben valami nedvesség csillógott és hófehér arcán, mintha egy halvány árnyék vonult volna keresztül, mikor a férfi kigyult arcára nézett. Az ujságiró folytatta:

— Eleinte nagyon sok tövis sebezte meg a szivemet, de megadással türtem valamennyit és mentem tovább a göröngyös, bizonytalan uton. Az a csekély fizetés, amit egyhavi hosszu, fárasztó munka után kaptam alig volt elég ahhoz, hogy megéljek. Lakásom még mindég nem volt. Ott aludtam azon az asztalon, melyen a napközben összegyüjtött anyagot irtam meg a lapomnak. Sokszor csöndes éjszakákon, amikor elült már a város zaja és a szerkesztőségből eltávozott már az utolsó ember is, az inspekciós, órákig eltünődtem az életem felett, de soha egyetlen panasz sem hagyta el vértelen ajkaimat, mert éreztem, hogy az ut, amelyen haladok, ha göröngyös is, de becsületes.

Egy percnyi szüuet után igy folytatta:

— A pályatársaim gondtalan, örömtelt életébe nekem nem volt szabad belenéznem. Amig ők mulattak és nevettek, én dolgoztam sokszor egész éjszakákon keresztül egyedül, sápadtan és biztatás nélkül.

— Telt — mult az idő. Hosszu, keserves évek siró árvasága után végre engem is megszánt az élet. A nevemet cikkeim és két megjelent könyvem révén már széles körben ismerték és csakhamar több laptól is előnyös meghivást kaptam. Egy szerény kis szobát béreltem magamnak valahol a város végén, a barátaim meleg rokonszenvvel rajongtak körül és az ismerőseim őszinte tisztelettel emeltek nekem kalapot . . . A tavaly szerkesztője lettem a lapomnak . . . aztán megismertelek téged . . . és most boldogan élek a saját otthonomban . . .

A derengő hajnal már rálehelte első csókját a dalos erdők nedves virágaira, mikor a Körösmezei szobájában kialudt a villanylámpa és az asszony édes mosollyal csókolta le az ujságiró fáradt szemeit.

II.

Másnap délután egy öreg, meggörnyedt ember állt meg az ujságiró ebédlőjének ajtaja előtt. Kissé előrehajlott fejéről ritka fürtökben hullott alá hófehér haja. Szemei,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— **Eljegyzés.** Csernakereszturi Furka Sándor dr. budapesti közkorházi főorvos a napokban jegyezte el munkácsi Joó Ella urleányt. Gratulálunk!

— **Iskolalátogatás.** Dénes Károly kir. tanfelügyelő f. hó 8-án a kudzsiri állami és községi iskolát látogatta meg.

— **Gyászhir.** Haubert Nándor kir. tanácsos, temesmegyei földbirtokos neje, szül. Tunyogi Csapó Ida f. hó 3-án, 44 éves korában Marosaszón meghalt. Temetése f. hó 5-én Lippán ment végbe nagy részvét mellett.

— **Iskolai kirándulás.** F. hó 9-én a szászvárosi Kún-kollegium 146 növendéke tanáraik és néhány hozzátartózóik kiséretében iskolai kirándulást tett Péterfalvára. Reggel fél 7 órakor indult el a nagy és élénk csapat. Szászsebesig vonaton s onnan gyalog mentek Péterfalvára, ahol a papirgyártást nézték meg. Innen ismét gyalog jöttek vissza Szászsebesre s a délutáni vonattal Alvincre, ahol az Alvincen lakó tanulók szülei a kirándulókat megvendégelték. Este a 10 órai vonattal értek haza.

— **A dévai tanitóképző növendékek kirándulása.** A dévai tanitóképző növendékek tanáraikkal együtt folyó hó 9-én Kudzsirra rándultak ki. Délután az állami elemi iskolában próbatanitást hallgattak végig, mely után a vasgyárat tekintették meg. Este a Vasgyári Kaszinó termeiben jótékonycélu előadást rendeztek.

— **Az erdélyi hadtestparancsnok lesz Fehérváry Géza báró utódja.** A Nagyszeni Ujság beavatott forrásból lokális szempontokból is szenzációs esemény közeli bekövetkezésről értesül. Arról van szó, hogy csaknem bizonyosra vehető kövesházi Kövess Hermann nagyszebeni hadtestparacsnoknak a magyar kir. testőrség kapitányává leendő kinevezése, amely illusztris állás Fehérváry Géza báró halálával üresedett meg. Kövess az egyedüli, most tényleges szolgálatban levő magyaroszági származásu hadtestparancsnok, igy testőrségi kapitánnyá történő kinevezése kitünő személyes kválitásaitól eltekintve, már ezen okból is bizonyosra vehető. A nagyszebeni hadtestparancsnok, akinek nyugdijaztatásáról oly sokat irtak a lapok, ezzel a kineveztetéssel a legdiszesebb katonai polcok egyikére jut.

— **Polgári iskola Piskin.** Április hó 29-én Dénes Károly kir. tanfelügyelő elnöklete alatt népes értekezlet tárgyalta a Piskin felállitandó polgári fiu és leányiskola ügyét. Az értekezleten szép számban jelentek meg ugy a vasut, mint a község és a polgárság részéről. A kir. tanfelügyelő javaslatára kimondta az értekezlet, hogy az illetékes körök megkeresik a vasut vezetőségét, hogy a hozzájárulás arányát a máv. állapitsa meg. Ugyszintén a községet is felkérte az értekezlet, hogy tőle telhetőleg járuljon hozzá az iskola szervezéséhez. Piskin a középiskolára utalt ifjak nagy száma valóban indokolttá teszi a polgári iskola létesitését. A fiuiskola állami jeleggel szerveztetnék és szakjelleggel is birna, amennyibben müvelt altiszteket, kalauzokat és gépészeket nevelne. Minden remény megvan arra nézve, hogy az iskola létesitése elé komolyabb akadályok nem gördülnek. A közönség meg van győződve, hogy az államvasutak az iskolai érdekében a legmeszebbmenő áldozatokat is meg fogja hozni.

— **Városi közgyülés.** Déva város képviselőtestülete április 29-én délután közgyülést tartott, melynek egyedüli tárgya a városi aljegyzői és ellenőri állás, valamint az esetleges előléptetés által megüresedett állások betöltése volt. A közgyülésen Csulay Lajos h. alispán elnökölt. A jelölő bizottság az aljegyzői állásra Solymosi Lászlót, az ellenőri állásra Metz Lajost jelölte. Nevezetteket a fent megjelölt állásokra a közgyülés egyhangulag választotta meg. A megválasztott tisztviselők az esküt nyomban letették. Ezzel a közgyülés véget ért.

— **Halálos baleset.** Henegar András kudzsiri kincstári usztató munkás f. hó 7-én munkaközben sulyosan megsebesült, minek következtében még 8-án meghalt. A munkás halálát valószinüleg vigyázatlansága okozta. A vizsgálat folyik.

— **Tüz Aranyon.** Arany községben f. hó 6-án éjszaka Steiner Gáspárnál tüz ütött ki. Az istáló és annak közelében levő nagy mennyiségben felhalmozott takarmány, a tüz martaléka lett; a kár mintegy 2—3000 korona.

— **A „Szászvárosi Vendéglősök, Korcsmárosok és Kávések Ipartársulata“** junius 16-án nagyszabásu nyári mulatságot rendez a Grigori-erdőben.

— **A piskii—petrozsényi vasut villamositása.** A Máv. igazgatósága azzal a tervvel foglalkozik, hogy a piski-petozsényi vonalat átalakitja villamos üzemü vasuttá. A 80 kilométer hosszuságu vonal elektrizálására felmerült az a terv, hogy vizi erő felhasználásával állitanák elő a villamos áramot. Hir szerint a Máv. elejtette ezt a tervet, mert gazdaságosabbnak mutatkozik az az ajánlat, amelyet egy iparvállalat terjesztett a Máv. igazgatósága elé. Ez az iparvállalat 40—50 ezer lóerejü turbinát állitana fel. A villamos telepek tüzelésére pedig a petrozsényi szénbányák szénporát használná, amit az államtól átvenne. Ilyen módon a petrozsényi bányák jövedelme is fokozható lenne, mert a szénport is értékesithetnék.

— **Rendelet a fegyvergyakorlatokról.** A hadügyminiszter most döntött arról, hogyan számitsák be az 1912-ben és 1913-ban kivételes katonai szolgálatra behivott tartalékosok szolgálatát a fegyvergyakorlataikba. E szerint az 1908. sorozási év és régebbi évfolyamok tartalékosainak és az 1912. év december 31-ig visszatartott legénységnek egy fegyvergyakorlatot engednek el. A pótartalékosok közül az 1910. sorozási évfolyamból és a régebbi évfolyamokból kivételes szolgálatra bevonultaknak és december 31-ig visszatartottaknak két fegyvergyakorlatot engednek el.

— **Tüz a kudzsiri vasgyárban.** F. hó 4-én 1/21 órakor a vasgyár gőzkürtje tüzjelzéssel riasztotta fel a gyártelepet. Ugyanis a bocsverőtől felszökő tüzes salakszikrák a gyár fedélszéleit három helyen is egyszerre lángbaboritották. A kivonult gyári tüzoltóságnak azonban sikerült a tüzet minden nagyobb kár nélkül teljesen lokalizálni. Ugylátszik Szt.-Florián, a gyárak védszentje, nem nagyon védi legalább a kudzsiri gyárat; amennyiben már több éven keresztül e napon, kisebb-nagyobb tüz eset mindig fordult elő.

— **Érdekes tervpályázati eredmény.** A létesitendő brassói görög keleti román felsőkereskedelmi iskola terveire kiirt pályázat ügyében e napokban akként döntött a biráló-bizottság, hogy a beérkezett tervek egyikének sem adja ki a pályadijat. Ellenben 400—400 koronáért megveszi a Mercur, Ideal si Comerciu és Tricolor jeligéjü terveket, amelyek szerzői — a fenti sorrendben — Cristinel Gy. párisi okl. épitészmérnök és szalubriszta (Bukarest, Popa-Savu 36.), Dosoiu és Lenca épitészek (Brassó, Fekete-utca 17.), Biró Richárd cs. és kir. katonai épitészmérnök, akadémiai-épitész (Wien).

— **Tizenöt éve heverő pánatpénz.** Még 1889-ben Schuszter Henrik egy nyilvános versenytárgyalás alkalmával 800 korona bánatpénzt helyezett el Arad város pénztárába, amely összeg most a kamatokkal már meg is duplázódott. A tanács felhivja Schusztert, hogy vegye fel heverő bánatpénzét.

— **Pályázati hirdetmény.** Közhirré teszem, hogy a m. kir. honvéd főreáliskolában és a honvéd Ludovika-Akadémia az 1914—1915. tanév kezdetén (szeptember 21-én) 50 illetőleg 55 részben teljesen dijmentes vagy féldijmentes, továbbá alapitványos és fizetéses hely fog betöltetni. A felvételi feltételek a városi tanács kiadóhivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Szászváros, 1914. évi április hó 17-ér. Andrae József s. k. polgármester.

— **A tüzoltó-ügy Lupényben.** Lupényből jelentik, hogy ott nagy lelkesedés mellett megalakitották az Önkéntes Tüzoltó Egyesületet. Az egyletbe már eddig 111-en léptek be, akik közül 50 müködő és 61 pártoló tag. Kriskó Bohus bányaigazgatót védelnökké, Külley Elemér adm. bányaigazgatót diszelnökké, Gellért Jenő főmérnököt diszparancsnokká vállasztották. Elnök dr. Koczander József bányafőorvos, parancsnok Henz Mihály bányamérnök, alparancsnok Boncsina Géza társulati tisztviselő, titkár Farkas Miklós adóügyi jegyző, pénztárnok bajesdi Farkas Ignác községi főbiró lettek. Ezen kivül választottak egy hat tagu választmányt is. Közeledik a nyár, a tüzveszélyek ideje, vajjon a szászvárosi tüzoltóság el van e már készülve s szerelékei hasznavehetők-e?!

— **Sportverseny Szászváros.** A kolozsvári román sport klub f. hó 31-én Szászváros sportversenyt rendez. Ezen érdekes versenyben részt vesznek — a kolozsvári sport klubon kivül — a budapesti „Petru Major“, az aradi „Gloria“ és s nagyszebeni „Soimilor“ sport klubok. A verseny müsorát football, birkozás és szertonázás képezi.

---

melyek mélyen bennfeküdtek üregeikben, nedvesek, de fénytelenek voltak, állát sürü, de gondozatlan körszakál födte és testén megkopott, hiányos volt a ruha. Reszkető kezében egy összegyürt ujságot szorongatott, melyet utolsó fillérjein vett egy kis fiutól oda kinn a lármás utcán. Megtört tekintetét fáradtan emelte az ajtóban álló inasra:

— Szóljon a nagyságos urnak — mondta és könnybelábadt szeméből egy forró könnycsep futott végig barázdás, barna arcán.

A másik percben felnyilt az ajtó, de az öreg lesütötte könnyes szemeit, mintha félt volna attól, hogy felismerik.

— Ki ez az ember — kérdezte érdeklődve az asszony és kutató tekintetével végigmérte az öreg embert.

— Apám — kiáltotta szánalommal az ujságiró és magához ölelte a nyomorult apát . . .

* * *

Enyhe tavaszi napsugár mosolygott be az illatos szobába és langyos szellő ringatta meg az ablak tarka virágait. A népes város szürke utcáin boldog nevetéssel sétáltak az emberek a gyönyörü májusi verőfényben. Benn a szobában pedig egy viharvert öreg ember könnyes szemekkel beszélte el az élete történetét . . .

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— **Gazdátlan ménló.** Dr. Vlád Aurél bábolnai birtokán a napokban egy pejszörü 2 éves gazdátlan mént fogtak fel. Amennyiben május 28-ig az igazolt gazdája nem jelentkeznék, a méncsikot a községi elöljáróság nyilvános árverésen eladatja.

— **Meglőtt famunkás.** Dávid György kudzsiri famunkás szerdán reggel csalán után az erdőbe ment; vissza jövet egy havasi marginián vadász fegyverével rá lőtt. A lövés nem talált, Dávid rászólt, hogy miért lövöldöz, a vadász erre azt felelte, hogy nem tudod, ma Szt.-György napja van, s fegyverével ismételten az illetőre lőtt, kinek a golyó az egyik lábát combján furta keresztül. A vizsgálat fogja kideriteni, hogy rossz akarat, vagy, mint beszélik, szerelmi ügy lappang az eset alatt.

— **A Darwin-könyvtár** most megjelent 5. és 6. száma két rendkivül értékes munkával gyarapitja a magyar természettudományi irodalmat. Az 5. sz. füzet Diderotnak egy kisebb lélektani tanulmányát hozza „Levél a vakokról — azokhoz akik látnak" cimen. Diderot, az enciklopédia szerkesztője, a lángelméjü forradalmár, minden idők egyik legszelemesebb és legragyogóbb tollu bölcselője a vakoknak a mienktől eltérő sajátos lelki világát ismerteti. A másfélszáz éves kis tanulmány époly friss értékü, mint első megjelenéskor, mert a vakok lélektani ismeretében azóta sem jutottunk előbbre. Aki elolvassa, több lélektani ismeretre és mégis könnyebb módon tesz szert, mint akárhány vaskos iskolás lélektan elolvasásával. A fordítás dr. Révész Béla munkája, aki az eredeti stilus szellemes frisseségének minden árnyalatát igen sikerülten adta vissza. A 6. sz. füzet Lamarck-nak, a Diderotnál nem kissebb francia lángelmének. „A fajok átalakulásáról" szóló munkáját tartalmazza. A Lamarck nevét ma már állandóan a Darwinéval együtt emlegetik, a kettőjük nevéhez füződik az a hatalmas gondolatrendszer, melyet „származástan" néven ismer a világ. Annál csodálatosabb, hogy Lamarcktól eddig magyar nyelven semmi sem jelent meg, elméletét mindenki csak jobb-rosszabb kivonatokból ismerhette s igy érdemes szolgálatot tesz a „Darwin-Könyvtár" a magyar közönségnek, mikor e világhirü munkát, mint ereteti forrást hozzáférhetővé teszi. A fordítást Haner Viktor végezte igen gondosan. Mindkét füzet 60 fillérjével kapható a kőnyvkereskedésekben.

— **Pályázati hirdetmény.** Közhirré teszem, hogy a hadsereg katonai akadémiában és reáliskoláiban a jövő 1914—15-ik iskolai év kezdetével a magyar honos ifjak részére összesen 263 hely fog rendelkezésre állani, ezek a kőszegi és marosvásárhelyi katonai alreáliskolában, a kismártoni, kassai és pozsonyi katonai főreáliskolában, a bécsujhelyi Terézia katona akadémiában és a mödlingi katonai müszaki akadémiában lesznek betöltendők. Továbbá a katonai tiszti árvák nevelőintézetének fiu és leányosztályában, valamint a katonai tiszti leányok soproni és hernálsi nevelőintézetében a jövő 1914—15. tanév kezdetén (szept. 1-én) több egész ingyenes kincstári és néhány szintén egész dijmentes illetőleg féldijmentes magán alapitványi hely fog betöltés alá kerülni. A vonatkozó fölvételi szabályzatok Budapesten Grill Károly és Wienben Seidl L. W. cégnél kaphatók, illetőleg a városi tanács kiadóhivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Szászvárvs, 1914. évi április hó 28-án. Andrae s. k. polgármester.

— **Uj templom.** A petroszi gör. katholikus hivek elhatározták, hogy uj templomot épitenek. A templom 25.000 koronába fog kerülni s épitését még a tavasszal megkezdik.

— **Gyermek a vizikerék alatt.** Kudzsiron kedden délután a kis patakon lévő üzemen kivül helyezett malom árkánál két testvér játszott, a nagyobbik (12 éves) felhuzta a vizbebocsátó rekeszt; mely alkalommal a sebes ár őt is magával ragadta s az álló vizi kerék alá sodorta. A kisebbik ijedtében elszaladt. Szerencsére, hogy a közeli szomszédok közül az egyik látta az esetet, azonnal fellármázta a csendőrséget, kik közül ketten a vizbe ugrottak s sikerült a kerék alá szorult gyermeket kiemelni. Rövid éleszgetési kisérlet után a fiu magához is tért. Az arcán, nyakán és lábán történt zuzódásokon kivül nagyobb baja nem lett.

— **Méhészeti tanfolyam.** A m. kir. földmivelésügyi miniszteruim által Marosvásárhelyen létesitett minta méhesen az erdélyrészi lelkészek és tanitók részére julius hónap folyamán 2 hétig tartó méhészeti tanfolyam fog tartatni.

A tanfolyamon résztvevők ellátási segélyképpen napi 3 koronát kapnak. Ezenkivül a szegényebb anyagi viszonyok között és távol lakó hallgatók utiköltség megtéritésben is részesülnek. A tanfolyamon résztvenni szándékozók felhivatnak, hogy bélyegmentes kérésüket a marosvásárhelyi miniszteri kirendeltséghez május hó 28-ig nyujtsák be.

— **Eladó 9 ablakra való** kinyiló zsalukater. Értekezhetni Wagner Gusztáv urral, Szászváros Sörház-u. 8. sz. alatt.

— **A „Vajdahunyadi Vasgyári Dalkör"** ez évi müködését f. hó 21-én egy majálissal egybekötött hangversennyel fogja megkezdeni.

— **Alapitvány.** Rokkant legénységi állományu egyének özvegyei részére alapitották, az 1839 évé erdélyi rokkant alapitványt, mely 50 korona és 40 fillér állandó segéllyel jár, és első sorban olyanoknak adományozzák, kiknek férje 1848 és 49-ben az erdélyi hadjáratokban részt vett. Kérvények 1914. junius hó 30-ig terjesztendők fel a katonai nyilvántartó hatóságokhoz. Csatolandók a keresztlevél, házassági és szegénységi bizonyitvány.

— **Nagy tüz Rengeten.** F. hó 6-án éjszaka óriási tüz pusztitotta el Reisner Imre rengeti nagykereskedő üzletét, raktárát, lakóházát és az ehhez tartozó melléképületeket. A tüz oly nagy arányu volt, hogy minden, ami csak éléghető volt, a sárgaföldig elhamvadt. A kár — mint értesültünk — mintegy 200 ezer korona, melynek körülbelül fele biztositás utján megtérül.

— **Hirdetmény.** A rendőrség közhirré teszi, hogy a járlatok kiállitása és átirása ünnep és vasárnap kivételével mindennap d. e. 11 és 12 óra között, csütörtökön egész nap eszközöltetnek. A hivatal, sok egyéb elfoglaltsága miatt a járlatok kiállitására, illetőleg átirására más időközben nem ér rá.

— **Költő és müvész egy személyben.** Endrődi Béla, Endrődi Sándornak, népszerü költőnek fia, aki rövid tdő alatt általános feltünést kelt Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjában, a Jó Pajtásban pompás, meleg verseivel és friss tollal rajzolt csinos képeivel. A legujabb számba is irt egy szép kis versikét és bájos képet rajzolt hozzá. Ugyanebbe a számba verset irtak még Lampérth Géza és Angyal Alice, elbeszélést Szemere György és Tábori Kornél, Sebők Zzigmond folytatja uj mackó-történetét Dörmögő Dömötör szerencséjéről, Mauks Kornélia érdekes történetet kezd, Gyula bácsi Hód uram, az épitőmester cimmel ir kedves és tanulságos természetrajzi cikkecskét, Zsiga bácsi mulatságos mókát mond el a Würtemberg-huszárokról, Benedek Elek folytatja regényét. A Kis Krónika rovat apróságai, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészitik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás" kiadóhivatala Budapest. IV., Egyetem-utca 4.

— **Vadászterület bérbeadása.** A Klopotiva nagyközség tulajdonát képező 2535 hold kiterjedésü területén a vadászati jog 1914. juliustól számitott 6 évre f. hó 28-án a községházán tartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

— **A döntő szó — a férjeké lesz.** A készülő uj polgári törvénynek is érdekes részei vannak. Különösen a házassági jogi részben. Külön intézkedés lesz a házasság, illetve a házasfelek jogviszonyáról. A törvényt tárgyaló képviselő bizottságban elfogadták a 25-ik szakaszt, amely kimondja, hogy a döntő szó a férjet illeti meg, s hogy a háztartás vezetése kizárólag az asszony kötelessége. Több semmi. Jó is az előre való gondoskodás, mert hát sokan vannak szegények, akik a papucs járma alatt nyögnek. Ezentul, ha másra nem is, a polgári törvénykönyre hivatkozhatnak. Szegény férjek.

— **Pintér Imre** cabaré társulatával most az erdélyi városokat látogatja sorra. F. hó 21-én Nagyszebenben fog előadást tartani. Amint értesültünk megyénkbe is eljön s igy ismét alkalmunk lesz gyönyörködni irodalmi szinvonalon álló előadásában.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, akik forrón szeretett Malvin leányunk elhalálozása feletti mély bánatunkat részvétükkel s a temetésen való megjelenésükkel enyhiteni szivesek voltak, ezuton is hálás köszönetet mondunk.

Algyógy, 1914. május 7.

Salamon Éliás és neje.

„ERZSÉBET"-MOZI A KÖZPONTIBAN

Vasárnap, 1914. május hó 10-én két előadást tart d. u. 4, este 8 órakor

Psylander—Schnitzler
Szerelmeskedés
Dráma 4 felv. Irodalmi mű (N. F. Co.). Kinóriport, szenzáeiós drámák, humorosak stb.

Jön!! Jön!! Jön!!
Az aranyásó szkecscs.
Amerikai tört. 6 felv. (3 film, 3 szinpadi).
A szinpadi játékban a „Projectograph R.-T." által szerződtetett elsőrangu müvészek személyesen szerepelnek.

Jegyek előre válthatók MÜLLER V. T. virágüzletében, a Főtéren. o-o

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

KÖZGAZDASÁG.

Uj gazdakörök. A földmivelésügyi miniszter a marosbrettyei, az őraljaboldogfalvi és az alkenyéri gazdakörök alapszabályait megerősitette.

Az erdélyi fakartel központi irodája. Az erdélyi fakartel eladási irodájának szervezését most már csaknem teljesen befejezték. Az irodának ez idő szerint 10 tisztviselője és 12 belföldi ügynöke van. A külföldön is több ügynököt utaztat az erdélyi fakartel, amely most már, két cég kivételével, egyesiti az összes erdélyi fatermelő cégeket.

Automobilok

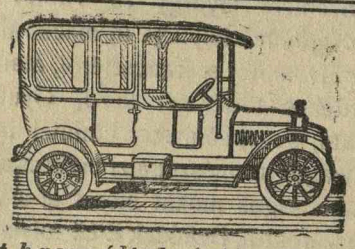

Keveset használtak eladók. Magyarországon legnagyobb választékban 150—200 darabig állandóan rendelkezésre áll, ***fuvarozásra, városi*** és ***tura-használatra,*** nyitott és csukott ***autók,*** valamint ***autobuszok*** és ***teher-automobilok*** minden célra, mindenféle gyártmányu legutolsó typusokból állandó ***kiállitás 1000 koronától feljebb*** minden árban. 383 2—24

Keveset használt gummik és felszerelések.

BUDAPEST, VI., Liszt-Ferenc-tér 3. szám.

Telefon 149-62. Fekete Sándor Telefon 149-62.

Sz. 448/1914. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróságnak 1912. évi Sp. I. 559/4 számu végzése következtében dr. Mutean Aurél ügyvéd által képviselt Baroi Joana javára 90 K s jár. erejéig 1913. évi március hó 4-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 660 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: egy piros- és egy fehér-ökör és egy marhaszekér — a teljesitett fizetések betudásával — nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróság 1913. évi V. 166/3 számu végzése folytán 90 K tőkekövetelés és törvényes járulékai erejéig Felsővárosvizen, alperes lakásán leendő eszközlésére **1914. évi május hó 16-ik napjának d. u. 4 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1914. évi május hó 2-án.

385 *Gödri Jenő,* kir. bir. végrehajtó.

KÉSZITEK

Előnyös árak!

cementcserepet, mely tüz és vizmentes, könnyebb mint az agyagcserép, mohamentes és folyton keményedik. Nálam kaphatók: folyosókra cementlapok, kerti utak és ágyások diszitésére való lapok mindenféle szinben. Ugyszintén cementcsövek, vályuk és vasbeton oszlopok nagy választékban.

Pontos szállitás!

329 7—10

OPREAN GYÖRGY

első szászvárosi cement-cserép vállalata

Romoszhelyi-utca 3. Telefonszám: 7.

Fürdő-megnyitás!

Uj életre ébred Kalánfürdő, a régi jónapok ismét visszajönnek. A fürdő hatalmas átalakulásokon megy keresztül. Nagy költséggel teljesen ujonnan lett berendezve. Uj bérlője hosszu időre bérelte ki és gyógyfürdők vezetése terén szerzett évtizetes tapasztalataival Kalánfürdőt is a modern fürdők sorába igyekszik fejleszteni. A fürdő ünnepélyes megnyitása, amelyen a zenét a vármegyeszerte ismert Berki-testvérek teljes zenekara szolgáltatja, ***e hó 17-én vasárnap*** lesz megtartva. A fürdő vendéglőjében kitünő ételek és italok eddig itt még nem létező szolid árak mellett lesznek kiszolgálva. A m. tisztelt közönség szives pártfogását kéri a **fürdőkezelőség.**

MINDENNEMŰ IRODALMI-MŰVEK, ISKOLAI ÉS IRODAI SZEREK, PAPIROK, HIVATALOS ÉS EGYÉB NYOMTATVÁNYOK, LEGJUTÁNYOSABB ÁR MELLETT SZEREZHETŐK BE

?

A „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RT." KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN.

A hirneves Nagyszebeni Drei Eichen > nevü barna < maláta-sör

Hiradó! Hiradó!

mely ugy a hölgyeknek, mint az uraknak kedvenc itala, minden jobb vendéglőben és üzletben palackonként 40 fillér árban kapható!

!! !!

387 1—

Főraktár: Kováltsik Simon vendéglősnél Ország-út 9.

„GLORIA"

dupla maláta tápsör

A tordai sörgyár uj sörkülönlegessége!

E sörkülönlegességünket csakis eredeti gyári töltésben hozzuk forgalomba!

A „GLORIA" tápsör Szászváros on BAUM MIHÁLY sörfőraktárosnál és minden füszer és csemege üzletben, nemkülönben italmérési helyiségekben kapható. 386 1—

Értesitjük a tisztelt sörfogyasztó közönséget, hogy a közkedveltségnek örvendő

„GLORIA" dupla maláta tápsörünket

ismét forgalomba hoztuk. — Felhivjuk a tisztelt sörfogyasztó közönség figyelmét e sörkülönlegességünknek ***kiválóan dus maláta tartalmára*** s igy ennek ***különösen nagy tápértékére.*** Orvosi szaktekintélyek e sört nemcsak frissitő és étvágygerjesztő hatásánál fogva ajánlják, hanem ideges bántalmak s álmatlanság ellen, valamint elsőrangu tápértékénél fogva üdülő betegeknek és gyengélkedőknek állandóan és sikeres eredménynyel rendelik. — ***Hizókuránál*** és ***szoptatásnál*** nélkülözhetetlen.

A „GLORIA" dupla maláta tápsörről

Dr. Rigler Gusztáv a közegészségtan ny. rendes tanára Kolozsvárt ugy nyilatkozik, hogy a ***külföldi*** s ***hazai*** dupla malátasörök közül ***kitünik,*** amit a kolozsvári ***állami vegykisérleti állomás*** vegyelemzése is megerősit. Sörgyárunkat a mult évben a technika legujabb vivmányainak felhasználásával egész ujonnan berendeztük, a legmodernebb maláta-gyárral kibővitettük és az üzem élére egy elsőrangu külföldi szaktekintélyt állitottunk. Ez tette lehetővé, hogy olyan kitünő sört tudtunk előállitani, mint amilyen a

„GLORIA" dupla maláta tápsör,

mely rövid idő alatt a sörfogyasztó közönségnek kedvencévé vált és ott, ahol forgalomba hoztuk, a legjobb ehez hasonló minőségü külföldi söröket is kiszoritotta.

Mendel Sörfőződe és Kereskedelmi Részvénytársaság, Torda.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Trannssilvania
szálloda, Szászváros

A mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett **étterem, hávéház** Kitünő borok, izletes és tiszta konyha, állandóan friss hordó és palacksör. Olcsó modern szobák. Bérkocsik állandóan kaphatók. Minden vonathoz omnibusz vagy kocsik. Hangversenyek, szinielőadások, bálok megtartására modern diszterem.

380 2—

Tisztelettel: Haltrich Gusztáv szállodás

Kitünő izletes **jó házi-koszt** olcsón kapható a **Müller-féle vendéglőben** Ország-ut 10. 277 6—

Andronye Péter
mészárosmester, Szászváros Schuster-u. 1.
Kún-kollegiumi konviktus hússzállítója.

341 5—

Ajánlja naponkint frissen vágott, tisztakezelésü marha, borju, sertés, bárány
hus áruit
Pontos kimérés! Tiszta kezelés!
o—o Jégszekrény! o—o
Kivánatra árut házhoz is szállitok!
Andronye Péter
mészáros, Schuster-u. 1. (Linda-féle ház).

T. C. Az első nagybaári kályha és schamotte gyár Nagy-Baárban Hunyadmegyében ajánlja saját gyártmányait a n. é. közönségnek, u. m. ***kályha-tűzhelyeket, kandallókat és takaréktűzhelyeket*** minden szinben és nagyságban régi vagy divatos stilusban. Jó munkáért, valamint tűzálló anyagért a gyár teljes felelősséget vállal öt éven át. ***Falburkolatokat és fürdőkádakat valódi fayenceplattenből,*** valamint mindennemű ezen szakmát érintő, javitásokat is elvállalunk mérsékelt árak melletti gyors kivitelre.

Pontos és szolid kiszolgálást biztositunk mindenfelé és kérjük n. b. megbizásaikat.
Teljes tisztelettel: **Első nagybaári kályha és Schamotte gyár Nagybaárban, (Hunyadm.)**
324 6—

ÉRTESITÉS!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Viz-utca 21. sz. alatt volt
cipész-műhelyemet
Sörház-utca 8. szám alá
(Wagner-féle házba) helyeztem át. A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kérve, maradtam kiváló tisztelettel:
HAHN JÓZSEF
370 cipész-mester. 2—3

KRISTÁLY
gőzmosó és vegytisztitó gyár, Kolozsvár.
Ruhafestés, vegytisztitás, gőzmosás.

Tisztelettel értesitjük, hogy *Szászváros* részére képviseletet létesitettünk és ennek vezetésével
378 **NAGY SAMU** 2—6
uri szabó urat, akinek mindennemü szövetekből dusan felszerelt szabóüzlete van Vásár-u. 14. sz. alatt, biztuk meg. Elvállalunk női- és férfi-*fehérnemüeket* mosásra és vasalásra, *felső ruhanemüeket* (férfi és női öltönyöket) vegyileg tisztitásra és festésre a legszebb kivitelben és előnyös árak ellenében. Számos megbizást kér a
Telefon 500. sz. Telefon 500. sz.
„KRISTÁLY" gőzmosó-gyár, Kolozsvár.
Szászvárosi képv.: Nagy Samu férfi szabó
Csomagolás és szállitás dijtalan!
A ruhanemüek 8 nap alatt visszaszállittatnak.

Schaner József
hentesmester, Városház-tér

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy **hentes-üzletemet** közvetlen a régi mellett levő uj üzlethelyiségbe helyeztem át és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be.
Naponta a következő friss áruk kaphatók: Parizer, vadász-kolbász, lengyel-kolbász, száraz-kolbász, nyári-szalámi, főtt-sonka, nyers füstölt sonka, főtt füstölt hus, nyers füstölt hus, disznófősajt, szalonna, zsir, tepertyü, szafaládé, virsli. — Az áruk jóságáért kezeskedem! Pontos, szolid kiszolgálás!

Szives pártfogást kérve, maradtam tisztelettel
Schaner József
hentesmester. 365 3— **Szászváros.**

ÉRTESITÉS!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy a cipőkereskedésemet és raktáramat legujabb, legmodernebb és legdivatosabb árukkal szereltem fel.
Megérkeztek férfi és női-, lakk-, schewro- és sárga-cipők a legszebb és legjobb kivitelben!
Vászoncipő különlegességek!
A legkülönböző férfi és női szandálok!
Streit Henrik Utóda
cipőkereskedő. 366 3—3 **Szászváros, Vásár-u.**

Még mielőtt szükségletét fedezné

faragott és fürészelt épületfában, deszka, léc és az összes egyébb épitési anyagokban, — de főleg a legjobb minőségü
épületfában, fedélcserépben és cementben,
felkérem, hogy **saját jól felfogott érdekében** kérjen ajánlatot és részletes költségvetést
Lustig Mihály fakereskedőtől **Szászváros** Ország-út,
megfog győződni, hogy ott fogja a **legolcsóbban és a legjobb minőségben** szükségletét beszerezni.
Bármily épület fedését legolcsóbban elvállalom a nagymarosi **„Ternolit"** műpalagyár anyagával.
Legjobb minőségü **I. a. portland cement** a legversenyképesebb árban kapható.
Kérjen ismertetőt a valódi
„BIBER" cementpótlékról,
amellyel teljes **vizhatlanságot és szigetelést** lehet elérni. Nedves pincék és lakások, áru- és terményraktárak tökéletes szárazzá tételénél nélkülözhetetlen a **„BIBER"** anyag.
298 9—12

„Lobstein" antinicotin szivarkahüvely a legjobb. Kizárólag csakis a M. Kir. dohány nagy- és különlegességi tőzsdében kapható, Szászváros on. 112 30—52

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

MARGEL N.

órás és ékszerész (Centrál-szálloda mellett)

Ajánlja dusan felszerelt raktárát. Nagy választék arany és ezüst órákból, láncokból, gyürükből, fülbevalókból, karkötőkből. Brilliáns-függők és gyürük a legszebb kivitelben.

Mindennemü javitás elvállaltatik! Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek!

325 6—

Olcsó árak!

Tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, hogy cipőraktáromat tetemesen kibővitettem. Dusan felszerelt raktáromban

:: VALÓDI ::
amerikai, box, schevraux
:: CIPŐK ::

kaphatók. (Férfi, női és gyermekcipők). Vászoncipőkben nagy választék és különlegesség

Magamat a n. é. közönség pártfogásába ajánlva, maradtam teljes tisztelettel: :-: :-:

NUSSBAUM MANÓ
SZÁSZVÁROS, FŐTÉR.

Pontos kiszolgálás!

301 8—26

Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-Társaság

SZÁSZVÁROS Klastrom-u. 1. sz.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát u. m.: eljegyzési- és esküvői kártyáit, mindennemü díszes meghivóit és nyomtatványait

361 3—10

Javitásmentes tetőfedések és falburkolások

Eternit

PALÁBÓL

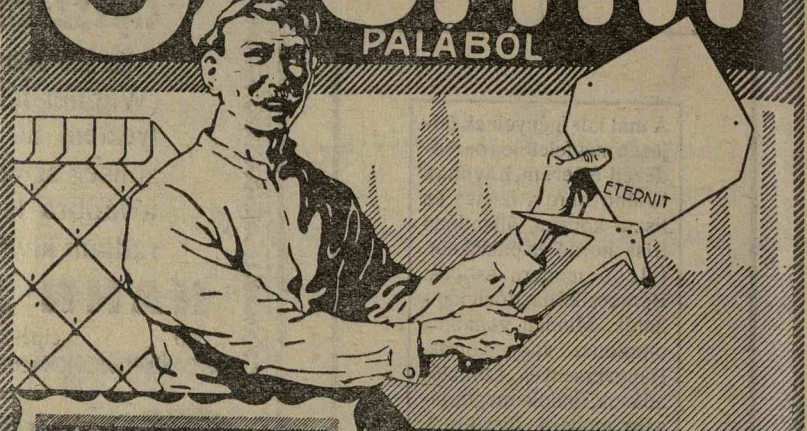

Csak akkor valódi, ha minden lapon az Eternit törvényileg védett szóvédjegy dombornyomásban látható.

ETERNIT-MŰVEK HATSCHEK LAJOS, BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-UT 33. GYÁR: NYERGESÚJFALU.

KÉRJEN MINTÁT ÉS ÁRJEGYZÉKET.

Elárusitó: **BAICU C.**

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE“ hetilap előfizetési ára:

Egész évre — — — 8 kor.
Fél évre — — — — 4 kor.
Negyed évre — — 2 kor.
Egyes szám ára — — 16 fill.

HIRDETÉSEK árszabály szerint.
NYILTTÉR soronként 30 fillér.

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy a mai modern kor igényeinek megfelelőleg készitek uj

DIVATFŰZŐKET

u. m.: tangó, francia és angol modell. Elvállalok javitásokat és tisztitásokat. Készitek továbbá reform haskötőket, halcsont nélküli tennisz és korcsolya-pályákhoz való csipőszoritókat. — Szives pártfogást kérve vagyok kiváló tisztelettel **Schlein Frida** Szászváros, Kispiac-tér 1.

384 1—3

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szerezheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, cipőkben, kalapokban, valamint mindennemü férfi divatcikkekben. Továbbá női curens árukban, u. m.: szövetek, szines selymek, kretonok, zefirek, vásznak, paplanok, függönyök, szőnyegek, gyermek-ruhácskák, ernyők, utazókosarak és minden e szakmához tartozó árucikkek. — Ajánlja a cég 216 19—52

modern szabótermét,

hol méret után a legizlésesebb férfi-ruhákat készitenek **BENKE EDE** szabó-mester ur vezetése alatt. Tisztelettel

BENKŐ áruház.

Kitünő minőségü és legmagasabb szilárdságu **portland-cementet** ajánl olcsó áron a

Portland-Cementgyár, Kugler és Társai

Brassóban. Itt helyben kapható **M. G. Zobel** cégnél.

308 7—40

NYOMATOTT A SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GYORSSAJTÓJÁN 1914.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.